

ÖZELLEŞTİRMEDE TÜM ZAMANLARIN REKORU KIRILDI

Deloitte Türkiye'nin, 2014 Yılı Birleşme ve Satın Almalar Raporu'na göre, iki seçime ve gelişmekte olan piyasalardaki likidite baskısına rağmen 2014 yılında yatırımcılar satın almalara devam etti. **Yatırımcılar yaklaşık 21 milyar dolarlık 236 birleşme ve satın alma işlemi gerçekleştirdi. Özelleştirmeler toplam işlem hacminin %41'ini oluşturarak tüm zamanların en yükseğe ulaştı.**

2 014 Türkiye için politik ve ekonomik birçok sarsıntının atlatıldığı bir yıl oldu. Ancak bu, yatırımcı güveninde ciddi bir düşüşe yol açmadı. Deloitte'in, Türkiye'de yıl içinde gerçekleşen yatırım ve satın almaları düzenli olarak analiz ettiği 2014 Yılı Birleşme

ve Satın Almalar Raporu'nun (Annual Turkish M&A Review 2014) en önemli sonucu bu. Raporla göre, 2014 yılında 236 adet işlem gerçekleştiği Türkiye'de birleşme ve satın alma sahnesindeki işlemlerin toplam tutarı 21 milyar dolar oldu. 2013 yılı için bu sayılar 215 işleme karşılık 17,5 milyar dolar olarak kayıtlara geçmişti.

Raporda en çok dikkat çeken nokta ise Türkiye'deki yabancı

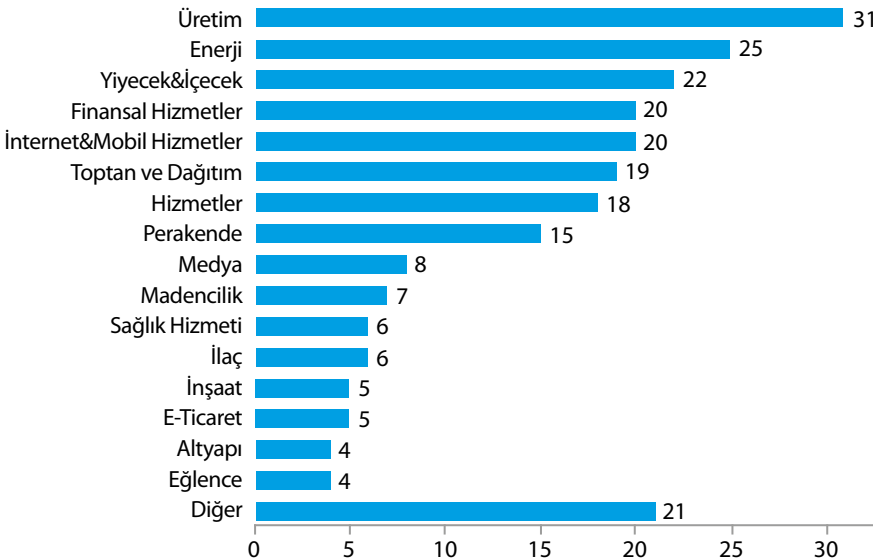
▼ Deloitte Türkiye Kurumsal Finansman Ortağı Başak Vardar ile Deloitte Türkiye Birleşme ve Satın Almalar ve Borç Danışmanlığı Hizmetleri Lideri Mehmet Sami.

risk sermayelerinin (Venture Capital/VC), özel sermaye şirketleri gibi finansal yatırımcıların en aktif olduğu sektörün internet ve mobil servisler olması. 2014'te (miktarı açıklanmayanlarla birlikte) toplam tutarı 2,1 milyar dolara ulaşan 36 işlem gerçek-

leşti. Finansal yatırımcının en çok talep gösterdiği sektör yedi anlaşmayla internet ve mobil servisler oldu. Onu beş işlemle enerji ve her biri üçer anlaşmayla finansal servisler, e-ticaret ve servisler takip ediyor.

Sektörel Yatırım

YABANCI YATIRIMCILAR TÜRKİYE'DEN VAZGEÇMEDİ

Rapora göre, özelleştirmelerin işlem hacmine katkısı %41 ile tarihsel olarak en yüksek seviyede gerçekleşti. Yerli ve yabancı yatırımcılar işlem hacminin sırasıyla %62 ve %38'ini oluşturdu. Yabancı yatırımcıların işlem hacmi 2013'e göre %54 artış gösterdi. İşlem sayısının %76'sına tekabül eden 50 milyon doların altındaki işlemler, toplam işlem hacminin yalnızca %12'sini oluşturdu. Kriz sonrasındaki ilk dönemlere göre özel sermaye fonlarının işlem sayılarında bir azalma gözlenirken, yatırım kararlarında daha temkinli ve seçici davrandıkları görülüyor.

Deloitte Türkiye Kurumsal Finansman Ortağı Başak Vardar, kriz sonrası 2010-2014 döneminde birleşme ve satın almalar pazarında belli dinamiklerin oluştuğunu

belirterek, “Orta ölçekli işlemler pazarında yoğun hareket, Türk yatırımcıların domine ettiği özelleştirmeler, yabancı yatırımcıların özel sektör işlemlerindeki ağırlığı ve finansal yatırımcıların devam eden ilgisi sürdü. Yatırımları 2013 yılında bıçak gibi kesilen yabancı yatırımcılar, hâlâ eski yılları aratmakla birlikte, 2014’te artan işlem hacimleriyle Türkiye’den vazgeçmediklerini göstermiş oldu” ifadesini kullandı.

Vardar, enerji sektörü dışında altyapı, hizmet ve inşaat sektörlerinde çeşitli özelleştirme ihaleleri tamamlandığını dile getirerek, şu açıklamayı yaptı:

“12 işlem ile 8,6 milyar dolar büyüklük yaratan özelleştirmeler toplam işlem hacminin %41’ine tekabül ederken, yılın en büyük işlemi olan Milli Piyango özelleştirmesi tek başına işlem hacminin %13’ünü oluşturdu. Diğer işlemlerin çoğu enerji sektöründe gerçekleşen termik santral özelleştirmeleri oldu ve enerji sektörü özelleştirmeleri yıllık toplam işlem hacminin %22’sini oluşturdu.”

Deloitte Türkiye Birleşme ve Satın Almalar ve Borç Danışmanlığı Hizmetleri Lideri Mehmet Sami rapora ilişkin olarak şunları söyledi:

“Küresel birleşme ve satın alma hacmi, güçlü bilanço ve likiditeyle rekor kırarken, Türkiye’deki hacim yerli yatırımcının özelleştirme ilgisiyle artısını sürdürmüştür. 2015 yılı içinde şirketlerin büyüklüklerine göre, alternatif kurumsal finansman stratejileri de değişecektir büyük şirketler sermaye piyasası alternatifleri ve yurt dışında yatırım fırsatlarına bakarken, orta ölçekli şirketler de borçlanmanın yanı sıra, özkaynak/sermaye finansmanı arayışına girecektir. Özkaynak arayışında rekor sayıda danışmanlık projesi birbirleriyle rekabet edecektir.”

YABANCI YATIRIMCILARIN İŞLEM HACMİ %54 ARTTI

2014 Yılı Birleşme ve Satın Almalar Raporu’na göre, son yıllarda Türkiye piyasasına kesintisiz ilgi gösteren ancak 2013 yılında işlem hacmine yaptıkları katkı son 10 yılın en düşük seviyesine gerileyen yabancı yatırımcıların işlem hacmi 2014’te %54 oranında artış gösterdi. Ancak 113 işlem ile toplam 8 milyar dolarlık hacim yaratan yabancıların toplam işlem hacmindeki payı özelleştirmelerin Türk gruplar tarafından gerçekleştirilmesi nedeniyle %38 seviyesinde

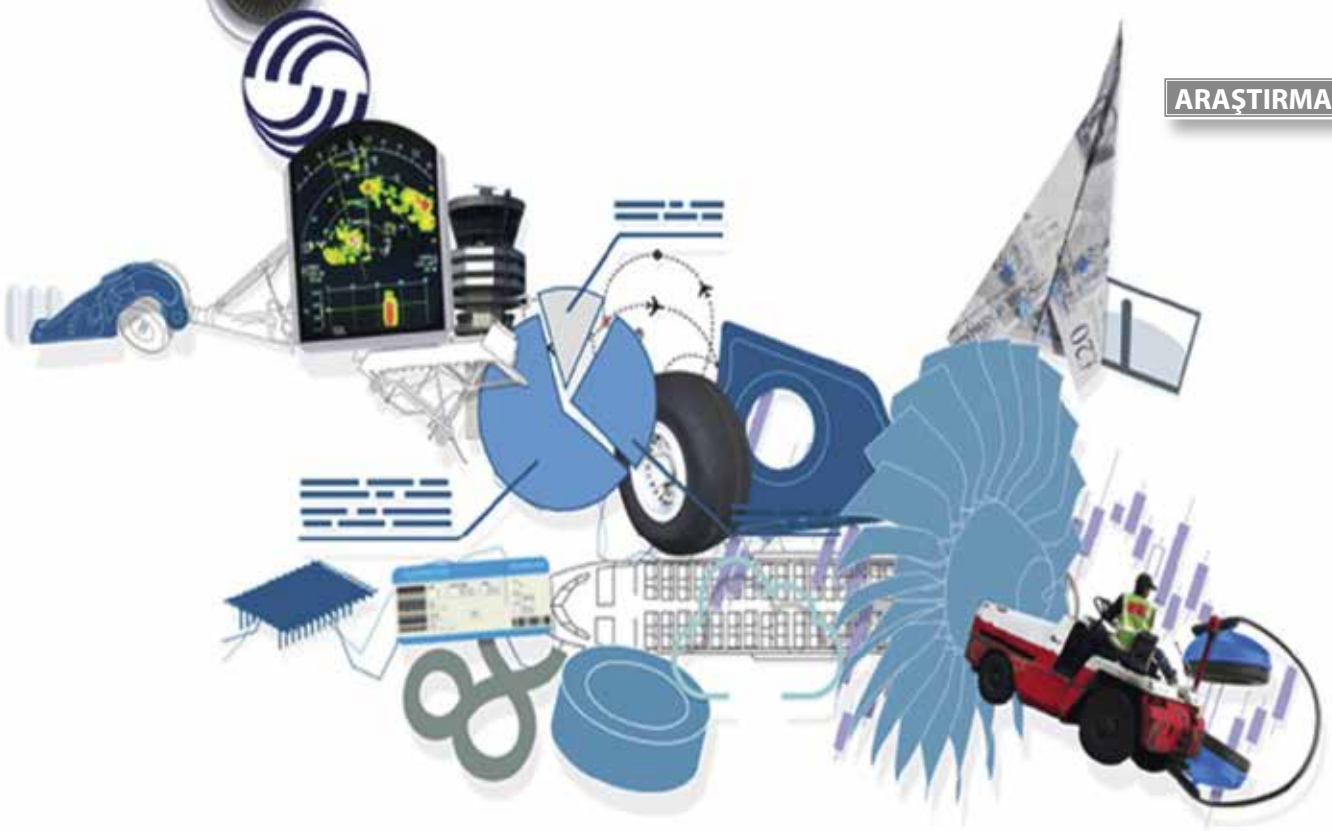
kaldı. Özelleştirmeler hariç tutulduğunda ise yabancı yatırımcıların özel sektör işlem hacmindeki payı %65 oldu. Yabancı yatırımcılar özellikle üretim ve toptan satış ve dağıtım sektörlerindeki işlemlerle finansal hizmetler sektöründeki banka işlemlerinde yer aldı. Avrupalı ve Kuzey Amerikalı yatırımcılar sırasıyla, gerçekleştirdikleri 58 ve 23 adet işlemle, yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirilen toplam işlem sayısının büyük çoğunluğunu (%72) oluştururken, Uzak Doğulu yatırımcılar da 19 işlemle Türkiye piyasasına 2012’den beri süregelen ilgilerini korudu. Öte yandan, 2014 yılında Türk yatırımcılar 123 işlemle 13 milyar dolarlık işlem hacmi yaratarak, toplam işlem hacminin %62’sini oluşturdu. Bu oranla Türk yatırımcılar tarihsel olarak yıllık işlem hacmine en yüksek katkılarında birini gerçekleştirdi.

ÖZEL SERMAYE FONLARI TEMKİNLİ VE DAHA SEÇİCİ DAVRANDI

2014 yılında finansal yatırımcılar, 2013’e göre benzer bir performans göstererek toplam hacmi 2,1 milyar dolar olan 36 satın alma işlemine imza attı. İnternet, mobil hizmetler, enerji, finansal hizmetler ve e-ticaret, finansal yatırımcıların ilgi gösterdiği sektörler olarak ön plana çıktı. Özel sermaye fonları yıl genelinde daha seçici ve temkinli davranmakla birlikte, aktif bir şekilde yatırım fırsatlarını değerlendirerek Türkiye’nin uzun vadeli potansiyeline güvendiklerini gösterdi. Ayrıca, fonların satış (exit) işlemleri de devam etti. Öte yandan, son yıllarda Türkiye pazarında birden fazla yatırım yapmış olan özel sermaye fonlara ek olarak, Türkiye’de ilk

İŞLEM HACMİNİN ÖNEMLİ BİR KISMI;
ÖZELLEŞTİRMELER VE AZ SAYIDA GERÇEKLEŞEN
BÜYÜK ÖLÇEKLİ ÖZEL SEKTÖR İŞLEMLERİNE
DAYANSA DA, İŞLEMLERİN ÇOGUNLUĞU ORTA
ÖLÇEKLİ ŞİRKETLER PAZARINDA GERÇEKLEŞTİ.

yatırımını yapan veya sektörel uzmanlığı olan çeşitli uluslararası yatırımcı gruplarının faaliyetleri de finansal yatırımcıların çeşitliliğini artırdı.

KÜÇÜK VE ORTA ÖLÇEKLI İŞLEMLER HAREKETİN KAYNAĞI OLDU

Türkiye'deki birleşme ve satın alma pazarına ait en belirgin dinamiklerden biri olarak öne çıkan küçük ve orta ölçekli şirketlerin yer aldığı işlemlerdeki hareketlilik, 2014 yılında da devam etti. İşlem hacminin önemli bir kısmı özelleştirmeler ve az sayıda gerçekleşen büyük ölçekli özel sektör işlemlerine dayansa da, işlemlerin çoğunluğu orta ölçekli şirketler pazarında gerçekleşti. Toplam işlem sayısının %76'sını oluşturan 50 milyon dolar ve altındaki 179 işlem, toplam işlem hacminin yalnızca %12'sini oluşturdu. Ortalama işlem hacmi yaklaşık 89 milyon dolar olurken, en büyük on işlem dışında kalan işlemlerde oluşan ortalama büyüklük ise yaklaşık 39 milyon dolar olarak son beş yılın ortalamasına yakın gerçekleşti.

ÜRETİM VE ENERJİ SEKTÖRLERİ YİNE ÖN PLANDAYDI

Bir önceki yılda olduğu gibi, 2014 yılında da üretim ve enerji en çok işlemin görüldüğü sektörler oldu. Geçmiş yıllara benzer şekilde gıda sektörü yatırımcı ilgisinin üst düzey olduğu bir başka sektör olurken finansal hizmetler, perakende, internet, mobil hizmetler, toptan satış ve dağıtım ve hizmet sektörleri de bu yıl listenin üst sıralarında yer aldı. İşlem hacmi olarak enerji ve finansal hizmetler en yüksek hacmi yaratan sektörler oldu. Finansal hizmetler alanındaki işlem hacminin neredeyse tamamını yabancı yatırımcıların banka ve sigortacılık alanındaki satın almaları oluşturdu. Enerji, finansal hizmetler ve altyapı sektörleri ise birlikte finansal yatırımcı işlem hacminin %59'unu oluşturdu.

2015 ÖNGÖRÜLERİ

Deloitte Türkiye'nin 2014 Yılı Birleşme ve Satın Almalar Raporu'na göre, yaklaşan genel seçimler, aşağı yönlü revize edi-

len büyüme tahminleri ve gelişmekte olan piyasalardaki kırılma riskleri gibi bir takım olumsuz sinyaller, 2015 yılının Türkiye'de birleşme ve satın almalar açısından zorlu bir dönem olacağına işaret ediyor. Ancak, uzun vadeli büyüme potansiyeli ve barındırdığı sayısız yatırım fırsatı sayesinde Türkiye'nin 2015 yılında da yatırımcı ilgisini çekmeye devam edeceği öngörülüyor. 2015 yılında orta ölçekli işlemlerin, piyasadaki hareketlilik üzerindeki belirleyici etkisini sürdüreceği ve perakende, enerji, finansal hizmetler ve üretim sektörlerinin en hareketli sektörler olacağı tahmin ediliyor. Öte yandan, finansal hizmetler, eğlence ve enerji sektörlerinde ise büyük ölçekli işlemlerin gerçekleşmesi bekleniyor. Finansal yatırımcıların aktivitesinin ise daha çok Türkiye'de yerleşik özel sermaye fonları tarafından gerçekleştirileceği öngörülüyor.

DELOITTE HAKKINDA

Denetim, vergi, yönetim danışmanlığı ve kurumsal finansman hizmetlerinde dünyanın en büyük kuruluşlarından biri olan Deloitte, 150'den fazla ülkede, yaklaşık 182 bin personelle faaliyet gösteriyor. Deloitte'un dünya çapında cirosu 28,8 milyar doları buluyor. İleri teknoloji kullanan, değişik alanlardaki bilgi ve becerilerini bir araya getiren Deloitte, dünyanın en büyük şirketlerinin yardımına ve büyük ulusal teşebbüslere, kamu kurumlarına, ulusal devletlere ve küresel çapta hızla büyüyen şirketlere hizmet veriyor. Ayrıca Deloitte, birçok gelişmekte olan pazarda da faaliyet gösteriyor. Türkiye'de çalışmalarına 1986 yılında başlayan Deloitte faaliyetlerini İstanbul, Ankara ve İzmir'de 1000'i aşkın çalışanıyla sürdürüyor. Deloitte Türkiye'de denetim, vergi, yönetim danışmanlığı, kurumsal finansman ve kurumsal risk alanlarında hizmet veriyor.